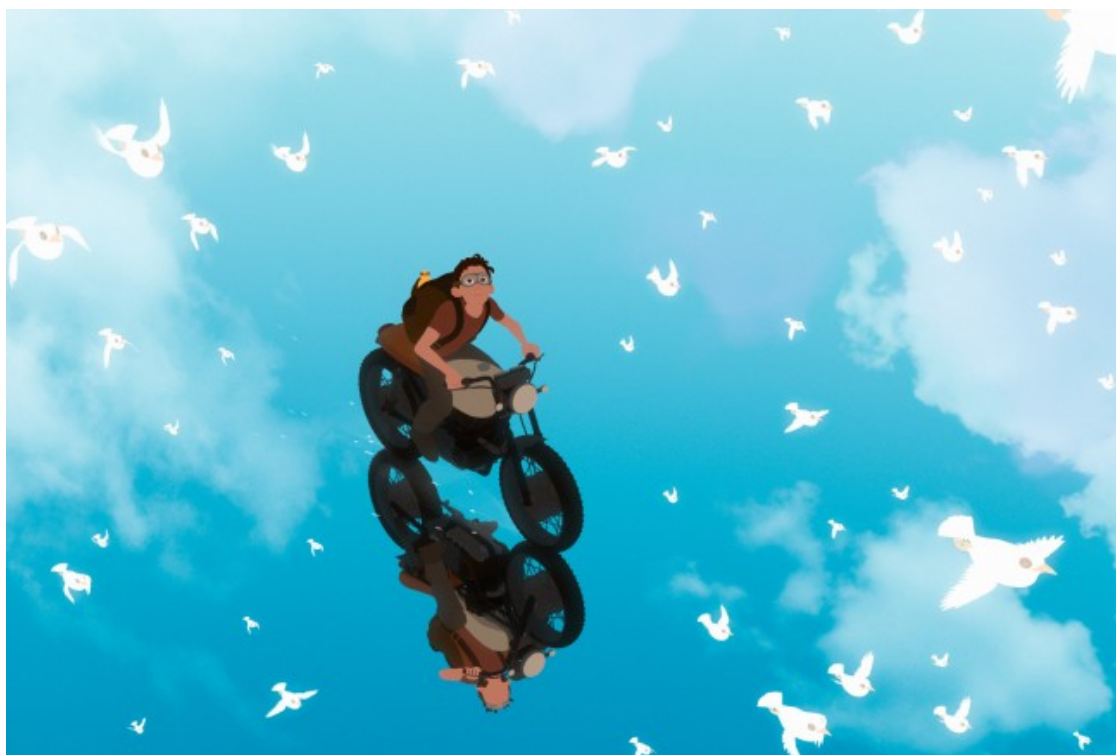

Annecy, la meca de l'animació

La ciutat francesa acull un dels festivals més importants del món

Imatge d'«Away», de Gints Zibalodis.

Del 10 al 15 de juny ha tingut lloc el Festival Internacional d'Animació d'Annecy (<https://www.annecy.org/home>) (França), un dels certàmens amb més prestigi del món. Annecy és una ciutat dels Alps, envoltada de muntanyes i llacs amb cignes. El seu nucli antic medieval és de conte de fades, amb rierols i canals i arbres recargolats d'escorça antiga en places petites de forma irregular, on sempre hi ha, no falla, un cafè amb encant. Una ciutat preciosa, vaja. I des de fa més de cinquanta anys és una de les capitals de l'animació on aterren, pel festival i durant uns quants dies, milers de visitants i professionals.

Aquest any ha estat el primer cop que visitava la mostra, i entenc que no pari de créixer any rere any amb cada cop més acreditats, projeccions i noves categories premiades. Cultura, talent, glamur i paisatges bucòlics. "Sou o no sou el festival més important del món?", li pregunto a la Laure, que forma part de l'organització des de fa més vint anys. Amb un somriure murri em diu que se suposa que sí, que hem de tenir en compte que a part de la mostra de cinema i els premis, amb diferents sales de projecció amb llargues cues per entrar-hi durant tota la setmana, hi ha tota la part del negoci que s'hi cou. Més de dotze mil acreditats de tots els estrats de la indústria, des de les grans productores americanes fins a petites produccions independents d'arreu del món. Professionals que omplen els bars i les terrasses del centre fins ben entrada la nit, a fer-hi relacions laborals i *networking*, sota la pluja si cal, amb una copa a la mà i el paraigua a l'altre.

Precisament, una de les màgies del festival és poder veure prenent una cervesa a un director d'una saga milionària colze a colze amb picapedrers del mitjà. Annecy és també una festa. Treballar en animació és molt dur, tothom hi posa molta passió i hores en intenses llargues jornades. Durant els anys que dura una producció es creen pinyes fortes dins dels equips i, en acabat, es dispersen per altres estudis, comencen el següent projecte amb la mateixa intensitat que l'anterior però amb companys nous i el cicle torna a començar. Molts d'ells, els més joves, sovint estan dispersos per Europa bregant amb contractes curts i no sempre ben pagats. "Estic fins als nassos de la pluja d'Irlanda -em comenta la Cristina, de 27 anys-, hi porto quatre anys i encara no he vist un juny en què no hagi de dur la jaqueta d'hivern". Li pregunto si es planteja tornar a Espanya i diu que ja li agradaria però aquí es paga poc i la majoria de contractes són precaris. "On aniràs, doncs?", "Jo què sé -respon recolzada a la paret aixoplugant-se de la pluja-, a París, Londres, Alemanya... On hi hagi feina."

També n'hi ha d'altres que piquen alt i es veu de lluny que tindran una gran carrera. "Vaig estar a punt de fer una estada de tres mesos a Pixar -em diu l'Alex, que malgrat tenir només 22 anys ja porta temps en un dels estudis més potents de Madrid-. Em vaig quedar a l'última fase de selecció però només podien agafar vuit persones. Vam fer un Skype i tal, molt macos. Estic per dir-los que em moro de ganes d'anar-hi a currar, del que sigui, a posar-hi més energia i ganes que ningú altre!" Per molt que hi rumii no em ve al cap altre sector de la cultura a casa nostra on un dels grans actius siguin joves de menys de 30 anys, fent jornades de més de deu hores i aliens al desànim. "I què, et plantejes acabar a Los Angeles, a la lliga dels grans?", li pregunto a l'Ana, modeladora 3D. "Acabarà passant", em diu. "Sé que hi acabaré anant, no hi ha pressa". "Parles amb molta confiança, estic segur que ets molt bona fent el que fas -calla i somriu-, ets bona -la burxo- segur." El seu company d'estudi es gira i em confirma que en efecte, és una crac.

V?deo: <https://www.youtube.com/watch?v=dD0B4u-6-el>

Dels nous talents que puguen moltes són noies; es nota entre els assistents joves al festival. En pocs anys el sector haurà canviat com un mitjó. El certamen mateix, per exemple, s'ha encarregat que la meitat del jurat en cada categoria fossin dones. "Per una qüestió de paritat, què menys" em diu una de les encarregades de l'organització. En els darrers temps hi ha hagut rebombori als estudis, arran d'un sonat cas d'assejament per part d'un important executiu. L'estudi va prescindir dels seus serveis, però això no va impedir que, al cap de pocs mesos, fixés per un altre dels grans. El debat es va encendre i va posar en trista evidència que la gran majoria de càrrecs de responsabilitat són en mans d'homes. D'aleshores ençà, els estudis fan un esforç per canviar les coses assignant nous projectes a dones que parlen amb veu pròpia. Parlo amb la Natalie, una jove realitzadora que acaba de dirigir el seu primer curt dins de Disney. "He après a dur vambes i a beure cafè durant tot el dia perquè m'he passat les 17 setmanes que ha durat la producció caminant amunt i avall; quan dirigeixes s'ha de tenir cura de tothom."

Vull creure que les regles del joc han canviat, tant de bo, per sempre. O almenys això vaig pensar quan, en una festa privada i *chic*, plena de glamur i grans noms propis, la Diane -21 anys i estudiant de darrer curs- no es va deixar intimidar i va arrossegar totes les seves companyes a ballar al bell mig de tothom quan va sonar *Single Ladies*, de Beyoncé. Em va semblar la metàfora perfecta. "A què et vols dedicar?", li vaig preguntar. "Jo vull modelar en un gran estudi de París o Los Angeles, ser-ne la cap", em va dir. Es dedicarà al que vulgui. Mare meva, quina empenta.

V?deo: <https://www.youtube.com/watch?v=MiNVO5IG1os>

No tot són càrrecs als grans estudis. Hi ha molt d'espai per a les petites produccions, peces que neixen en el si de les universitats i films coproduïts entre països que sumen esforços per arribar arreu del món. I creadors independents com el Patrick, que després de passar per la Disney i l'MTV, va preferir realitzar curtmetratges pel seu compte i des de casa seva. D'això ja fa vint anys i

ja duu uns quants premis a les espatlles. Com s'ho ha fet? "Bàsicament inverteixo els meus estalvis a fer un curt propi, un projecte en què crec, i el penjo a la xarxa gratis, ha ha! Aleshores creuo els dits perquè la gent en parli i arribi a fer la gira de festivals. Així és com se'm coneix i m'encarreguen curts per a altres coses. No grans marques que paguen molt però que sempre toquen els ous amb els detalls i les dates, sinó gent que respecta què faig i paguen com Déu mana. I aleshores poso tota la pasta en el meu següent curt personal, que penjaré gratis, ha ha ha! Ara ja saps quin és el meu pla i pots fer-ho tu, si vols." No ho faré, però hi penso altre cop quan veig que la categoria *Contrechamp* al millor curtmetratge la guanya *Away*, un film que ha dirigit i animat tot sol el joveníssim Gints Zibalodis. En pujar a l'escenari estava fet un flam. Romanticisme i noves tecnologies no són incompatibles.

Parlant de noves tecnologies, aneu-vos fent a la idea que la realitat virtual (VR) ha arribat per quedar-se. Si ja us sembla que som una societat alienada, tots mirant a tota hora la pantalla del mòbil, us confesso que encara no m'he acostumat al pas següent que suposa la VR. Em fa un no sé què veure els usuaris, amb aquelles enormes ulleres negres que els fan badar i palpar el buit. De moment la tecnologia necessària és cara, raó per la qual encara no s'ha estès, però això també és qüestió de temps. Després de cinc anys de presència creixent al festival, enguany estrenava categoria i premi propis. Li vaig preguntar al Fernando Maldonado, d'Argentina, un dels directors de la peça guanyadora, què suposava per a ells el guardó. "Una empenta molt gran; ens dona molta energia per continuar amb la sèrie." "Ah, és una sèrie", vaig preguntar com un tòtil, i em va respondre que el segon capítol ja estava quasi enllestit i ara arrancaven amb el tercer. Recordo pensar que no tenia idea ni de com ni d'on es podia seguir una sèrie VR, però no vaig gosar preguntar. Ja em disculpareu.

Uns dels premis grossos, el de la menció del jurat al millor llargmetratge, se'l va endur *Buñuel en el laberinto de las tortugas*, una producció hispano-holandesa dirigida pel català Salvador Simo. M'hauria agradat xerrar-hi per felicitar-lo personalment, però després de la cerimònia ho van anar a celebrar en petit comitè amb l'equip. Així doncs aprofito per fer-ho des d'aquí, perquè em temo que malgrat el prestigi del premi, farà poc soroll als mitjans de casa nostra. Aquí, que tenim tanta cura d'altres sectors culturals, l'animació la deixem una mica de la mà de Déu. Per a molts és tan sols la pel·lícula de bestioles que es mira la canalla dissabte a la tarda i poc més. I ja és llàstima. Ho dic pensant en les paraules de Marc du Pontavice, el productor de la gran guanyadora del festival, *J'ai perdu mon corps*: "No hi ha cap tema que l'animació no pugui abordar." Però malgrat que hi hagi talent visual, literari i plàstic, segueix sent considerada una cosa ximple per als petits.

El Dani, un barceloní que amb només 26 anys ja ha treballat per un grapat dels grans estudis, i amb una carrera bestial per endavant, em deia que al final d'aquesta feina amunt i avall, i sovint dura i opaca, amb el que quedés és amb la gent que et vas trobant. Li prenc la paraula i acabo, doncs, agraint de manera sincera a tothom qui m'he creuat aquests dies. A la Rocío i la seva passió pel màster que duu. Al Jaime, que va anar al festival amb la cama enguixada perquè tenia dues reunions on havia d'assistir tant sí com no. Al Borja i el seu humor sorneguer, i tants d'altres que no m'hi caben. I especialment als que ho han fet possible: el Juan Carlos, que m'ha ensenyat totes les portes i passadissos del festival, l'Agathe de la llibreria Momie d'Annecy, i és clar, a la gent del Catorze.

V?deo: 255250498

Foto: Festival d'Annecy - L. Gouttenoire/CITIA